

Editorial

Organizace života naší farnosti..... 2

Středoevropské katolické dny4**Z farní kroniky**

Léta 1928 (přepis farní kroniky) 5

Kapitoly z církevního práva

Učitel'ská služba církve (Markéta Konečná) 8

Stáří a budoucnost

Modlitba.....10

Rozhovor.....11

Okénko pro nemocné - 8. - Hledejte království boží(o.J.Šik).....17**Ze života církve aktuálně**

Atentát na právní stát.....18

Nový direktář pro pastorační službu biskupů.....18

Volnost, rovnost, po francouzsku.....19

Církev v číslech.....21

Scandalus crucis.....21

Alexej II. se vyjádřil k preambuli.....23

Kardinál Sodano - ignorace křesťanských kořenů23

Ze života farnosti:► **Příspěvky farníků** - Dvě (před)vánoční ohlédnutí.....24

- Dotazník - čtvrtá část (Jožin Soukal).... 26

- Kolo štěstí (Jan Novotný)...28

- Pochod pro život (M. Adamcová).....28

- Farní tábor 2004.....29

► **Svátosti a svátostiny, bohoslužby ve Svatém týdnu**.....30

Milí farníci !

Nejprve vám chci poděkovat za hojnou účast na adoračním dnu. Snad i takto projevená dobrá vůle přispěje k tomu, abychom pozvolna procitli k vroucí touze pěstovat úctu k pravdě a ohleduplné upřímnosti a k pevnému rozhodnutí poznanou pravdu uskutečňovat konkrétními skutky.

Letošní rok bude doslova nabit událostmi. Nejsem si jist nakolik budeme schopni, alespoň část z nich si uvědomit a následně vnitřně zpracovat. 1.května bude oficiálně stvrzen náš návrat do civilizované Evropy, v červnu zvolíme první český mluvící europoslance. Uplynou 3 měsíce a budeme zváni k volebním urnám znovu a to hned dvakrát - budeme volit nového hejtmana a krajské zastupitelstvo a poté ve volebním obvodu Blansko nového senátora. Tyto závažné události veřejného života budou jako obvykle protkány liturgickými slavnostmi (a možná mnohem více bude platit, že právě ony budou protkány událostmi veřejného života) - dnes jsme vstoupili do Svatého týdne, abychom znovu kontemplovali Kristovu tvář ve světle velikonočních událostí. Krásný, pokojný čas naplněný důstojenstvím božství Ježíše Krista - skutečně svatá atmosféra, kterou nám mnozí mohou jen tiše závidět. Potom, už jako Evropané, budeme putovat do Mariazell, abychom spolu s ostatními prosili Matku Boží o pomoc a ochranu v této etapě našich nových - evropských - dějin. Někdy v tuto dobu vtrhne na scénu dlouho ohlašovaná oprava věže farního kostela (zde asi pocítíme nejvíce, co to znamená, že bude draž. Poslední neděli v měsíci květnu přistoupí poprvé ke svatému přijímání 13 dětí. Pak oslavíme „boží Tělo“, rozjedeme se na dovolené, v jednotlivých vesnicích začnou poutě, které ukončíme 8. srpna ve farním chrámu poutí ke sv. Vavřinci. V té době by měla být oprava věže hotova. A bude tu nový školní rok, pak „dušičky“ a liturgický rok zakončíme poutí na „Moravě“ v kostele sv. Mikuláše.

Jak už jsem zmínil, bude draž. Ceny se budou zvyšovat a my budeme velmi bedlivě sledovat výplatní pásku. Někdy budeme značně nejistí. To bude asi hlavní citové hnutí, které bude ovládat naše srdce. Nebude vždy snadné jej snášet. Pro nás by to však mohla být doba nové zkušenosti s vírou. Nejen slavení víry v kostele, ale konkrétní setkání s Bohem právě uprostřed těch nejkonkrétnějších a „nejpřízemnějších“ starostí všedního dne. Strach a úzkost mohou člověka zahnat daleko od Boha a mohou mu také pomoci zakusit Jeho pomoc. Mohou se stát pramenem právě těch zkušeností, které budeme v dalších letech nejvíce potřebovat. Tyto starosti budou také údělem členů EFR, protože budou usilovat o sehnání financí potřebných pro opravu věže; a nejen to - je třeba dokončit opravu omítky v presbytáři a dále hledat možnosti jak udržet vysoký standart, kterým je teplo v kostele v zimním období. Zde se jedná o možné zřízení tzv. tepelného čerpadla. Dále je třeba dokončit vyklizení farního dvora a uvažovat o jeho využití v budoucnosti. Stejně tak je třeba naplánovat vnější nátěr kostelních oken a dveří, popř. jejich opravu nebo výměnu. Totéž se týká schodů ke kostelu a nakonec opravy pláště kos-

tela. Co z toho uskutečníme letos a co až v letech následujících je zcela nejasné. A samozřejmě odvislé od finančních možností. Loňský rok ukázal jednu věc : velkodušnost mezi námi nevymřela. Na darech - pro kostel i opravu fary - jsme získali úctyhodnou částku. Určitě by bylo zajímavé, kdyby alespoň jeden z dárců (většina chtěla zůstat naprosto anonymní) řekl, co ho k jeho velkodušnosti vedlo. Sám za sebe mohu říci, že když někomu nebo někam něco daruji беру to jako dar Bohu. Nezáleží na tom jestli se to týká bezdomovce nebo opravy kostela nebo nějakého charitativního projektu. Prostě, to co mám považuji za dar od Boha a usiluji o přesvědčení, že jsem jej nedostal pro sebe, ale pro druhé. A velmi rád jej používám, abych vnesl alespoň malé světélko naděje do života druhých. A pokud je mi známo toutéž zásadou se řídí i moji (na naše poměry mnohem movitější) spolubratři z Německa. Zde tedy platí jiná pravidla než je obvyklé u tzv. charitních projektů různých politiků, umělců nebo modelek. Protože pro nás platí : „ať levice neví co činí pravice“ a „Bůh, který je skrytý Ti odplatí i to co je skryté“, a také Ježíšova hrozba, že ti, kteří „své skutky konají okázale před lidmi už svoji odměnu dostali“.

Ačkoliv už takto je můj úvodník velmi dlouhý, chci se zastavit ještě u jedné věci. Týká se řádu bohoslužeb ve farnosti. Víím, že někteří byli zvyklí na denní mši svatou v Olešnici, nemocní na pravidelné prvopáteční návštěvy se svatým přijímáním. Rád bych jim vyšel vstříc. Musím však také dbát na farnost Rovečné, která mi byla svěřena a také na svůj osobní řád, který nutně potřebuji, abych byl schopen obstát jako kněz - farář. Není to snadné. Je třeba vycítit čím obě farnosti žijí, co potřebují ke svému životu a co je třeba, aby tento život byl udržován a obnovován tak, aby neupadl do strnulého stereotypu, který zháší Ducha a brání srdci, aby rozvádělo krev do ostatních částí těla. Je mi jasné, že pro praktický život jsou nejlepší co nejjednodušší pravidla jako např. mše svatá vždy ve stejnou hodinu a na stejném místě nebo pravidelné návštěvy nemocných na první pátek. To první není možné kvůli zajištění na další čtyři místa kde sloužím mši svatou a zavádět dvě mše denně, to se opravdu neodvažuji. To druhé je omezeno mými fyzickými a duševními možnostmi. Navíc se ukazuje jako velice důležité zavést i jiné formy společného setkávání než je mše svatá - myslím zde na katecheze pro dospělé i pro děti, na adoraci, na různé kroužky pro děti. A to vše je třeba pečlivě připravit. Prosím vás tedy o trpělivost. Bude ještě chvíli trvat, než nalezneme takový řád bohoslužeb, který bude stálý a neměnný, a který nám bude pomáhat k pevnému zakotvení nejen v srdci Božím, ale také v srdci farnosti, tak abychom se zde cítili zcela a úplně doma.

Váš p. Roman Strossa, farář

Historie

Už při své první pastorační návštěvě Rakouska v roce 1983 připomněl papež Jan Pavel II. při evropských nešporách na Heldenplatz křesťanům jejich společnou odpovědnost za Evropu. Tato návštěva se konala v rámci Rakouského katolického dne 1983, zatím poslední akce tohoto druhu v Rakousku. Také při dalších dvou návštěvách papeže v Rakousku tvořila „evropská tematika“ podstatnou část obsah a tak Svätý Otec při poslední návštěvě Rakouska v roce 1998 zdůraznil: „Rakousko tvoří v srdci Evropy most.“

V posledních dvou letech po vzoru posledního katolického dne z roku 1983 rozvíjela laická katolická organizace úvahy o novém rakouském katolickém dni. Měl by se konat po 20-ti letech od posledního, tzn. v roce 2003. Rozhodující vliv na tento nápad měla Rakouská katolická akce, pracovní kolektiv Rakouského katolického svazu a také Rakouská katolická laická rada.

Biskupská konference přijala tuto myšlenku a doplnila ji tak, aby se evropská tematika stala hlavní náplní těchto katolických dnů, především v souvislosti s plánovaným rozšiřováním Evropské unie. Proto měly být ke spolupřátání Středoevropských katolických dnů přizvány biskupské konference okolních zemí střední Evropy usilujících o členství v EU.

V tomto smyslu zahájil na podzim roku 2001 kardinál Schönborn jednání s předsedy biskupských konferencí z Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Polska, Slovenska, Slovinska, České republiky a Maďarska, které nakonec 8. ledna 2002 vyústilo v rozhodnutí o společném pořádání Středoevropských katolických dnů.

Cíle

Středoevropské katolické dny se konají na pozadí rozhodující fáze evropského integračního procesu. Sjednocení Evropy a zřízení v dějinách zcela nového politického systému nepochybně patří ke „znamením doby“, kterým církev musí čelit. Tomuto procesu pokračujícího sjednocování zemí našeho kontinentu se církev nejen nechce uzavřít, ale chce ho aktivně podporovat s vědomím, že křesťanství je jedním z nosných a neoddělitelných kořenů a realitou této Evropy.

Středoevropské katolické dny jsou tedy míněny jako znamení nutné integrace a sjednocení Evropy. „Katolicita“, tedy všeobecnost církve spojuje lidi a národy ve víře v Ježíše Krista, Pána dějin. V popředí proto stojí vyznání, které je vyjádřeno motem: Kristus – naděje Evropy. V těchto slovech je také nastíněna podstata této společné cesty, jejímž vyvrcholením bude v rámci Středoevropského katolického dne pouť do Mariazell, spočívající v:

1. nové evangelizaci a slavení víry v kontextu naší doby;
2. povzbuzení věřících, aby převzali společnou odpovědnost za církev a společnost a spolupůsobili na „stavěništi Evropy“;
3. posile církevní spolupráce i přes hranice.

zdroj www.katdny.cz

1928

Od 25. března do 3. dubna 1928 byly zde misie. Konali je 3 kněží O.S.S. z Červenky. Páter František Ševčík, rektor, p. Jan Pertlíček, p. Leo Slanina. Návštěva kázání a promluv bývala velmi četná. Poenitentů bylo 1712, komunikantů 2500. Misie se stranili až na malé výjimky lidé nejzámožnější a učitelé. Misie se odbyla v klidu.

Když roku 1927 jsme konali smutnou 100letou památku požáru Olešnice a farního kostela, farář tehdejší na kázání podával dějiny farního kostela a Olešnice samé. Přišel také na zvony a řekl: "O pěkné zvony ze zvonoviny nás připravila válka a nyní ocelové jsou pouhá náhražka. Pěkné zvony čekají na dobrodince. Brzy na to prohlásil jemu Václav Podlipný, obchodník střížným zbožím: „Já dám hrubý zvon. Farníci ať dají druhé.“ Farář záležitost oznámil farníkům. Spočaly se scházeti dary. Zase přispívali celkem méně zámožní. A když se pak rok s rokem sešel byly pořízeny zvony nové. Pořízeny byly: z darů farníků a ze zvonového fondu, který povstal prodejem nuceným původních bronzových zvonů, by byly majetkem katolického farního chrámu Páně v Olešnici a svým hlasem hlásaly čest a slávu Boží a zvaly katolické křesťany na služby Boží. Zbylý původní zvon se stal umíráčkem, aby věřící vyzýval k modlitbě, když by některý z katolických křesťanů dospělých v Olešnici nebo ve Křtěnově v Pánu zesnul. Na jiný účel pořízeny nebyly. – Vyšli ze zvonoviny firmy Buřil a Riss v Kuklenách u Králova Hradce, jak sobě přál hlavní dárcce a zástupce farníků. Stály mimo dopravu a zavěšení 38 310 Kč. Václav ve váze 738 kg, Maria 428 kg, Leopold 312 kg, jak zjistil v Kuklenách prof. Hugo Doskočil, kněz.

- Zpráva o kolaudaci zvonů nových pro Olešnici vykonané dne 14. srpna 1928 ve zvonárně firmy Buřil a Riss v Kuklenách u Hradce Králové za účasti p. ing. Siebeneichra v zastoupení firmy zní :

Podle smlouvy byly objednány tři zvony na tónech fis1 – a1 – h1 v normálním žebří, se starou pro nové zvony upravenou armaturou. Zvony byly v závodě tak zavěšeny, že mohly býti řádně ze všech stran prohlédnuty. Tu shledáno, že jsou bezvadně ulity, neshledány na nich škodné trhliny, bubliny a čočky, které by mohly ohrožovati jejich trvanlivost nebo zvuk. Proti vnitřním vadám, jež nelze na povrchu vůbec zjistiti chrání objednatelé víceletá záruka firmy.

Zvony mají neporušenou vrchní vrstvu pláště, nejsou ani na povrchu ani uvnitř upravovány nástroji povrch očištěn pouze pískem, vnitřek ponechán bez úpravy. Vše to odpovídá ustanovím smlouvy.

Nápisy a ozdoby jsou dobře umístěny a vylity čistě a bez chyb. Akustická zkouška provedena přesnými ladičkami Edelmannovými a měla tento výsledek:

Smluvní tón	fis 1	a 1	h 1
Náraz	fis 1 - 1	a 1 - 1	h 0,5
Spodní oktáva	fis 0 - 3	a 0 - 1	h 0
Prima	fis 1 - 2	a 1 - 1	h 1
Tercie	sis 1 - 1	cis 2 - 0,5	dis 2 - 0,5
Kvinta	cis 2 - 3	e 2	fis 2 - 0,5
Vrchní oktáva	fis 2 - 3	a 2 - 2	h 2 - 1
Decima	ais 2 - 3	c 3 - 2,5	??
Váha kg	738	428	312
???	1110	910	800

Z uvedeného je patrné, že v podstatě jsou žádané tóny v nových zvonech správně vystiženy. Protože stávající zvon e 2 – 1 má tendenci vzestupnou proti ladění normálnímu, jeví se totéž při obou menších zvonech nových. Zvon největší fis 1 jeví naproti tomu tendenci sestupnou, což, ačkoliv na základě akustického šetření tvoří pouze průměrem asi čtvrtinu tomu, přec vlivem spodní oktávy a tónů alikvotních jeví se jako snížení pultónové, čímž povstává dojem velké se zvonek starým, respektive starý zvon bude znít skorem jako oktáva zvonu největšího.

Všechny vedlejší tóny zní správně ve vnitřní harmonii, zachovávajíce odchylky od ladění normálního jak výše uvedeno.

Zvuk zvonů zkoušen úderem a to jednotlivě i dohromady a shledáno, že zvuk zvonů je čistý, plný, dobře se nese a dlouze vyznívá.

Podle přání vzat byl kov při kolaudaci ze zvonu a 1 a zaslán v uzavřené obálce chrámovému družstvu v Pelhřimově. Váha zvonu, kterou v závodě zjišťuje kněz, nebyla při kolaudaci pro značné technické obtíže přezkoušena. Objednatel může tak učiniti po dodávce zvonů.

Vyšehrad 19. srpna 1928

Msgr. Václav Miller

Analýza zvonoviny pro Olešnici na Moravě :

Vzorek zvonoviny došel neporušen v obálce, podepsané svědky. Zvonovina obsahuje měď, cín a olovo v tomto poměru :

Mědi 75,07 %

Cínu 22,86 %

Olova 1,10 %

V chemickém ústavě University Karlovy analyzoval Prof. Dr. J. Křepelka, ředitel ústavu a přís. Soudní chemik

V Praze dne 3.září 1928

Se svolením biskupské konsistoře v Brně z 24. 7. 1928 tehdejší farář Franti-

šek Soukal zvony posvětil. Za veliké účasti lidu věřícího venku před kostelem proti faře nadšeně kázal Dr. Karel Skoupý, profesor a regens biskup. kněžského semináře v Brně, poukazuje na účel zvonů a vyzývá zvláště mužskou mládež, aby dbala hlasů jejich, když zvou k modlitbě a návštěvě chrámu Páně. Podnět k tomu dal název zvonu „Václav“, kdy stáli jsme před 1000letou památkou smrti sv. Václava.

Návodem zdejšího kooperátora P. Leopolda Benáčka, starosty zdejšího Orla, konaly se pod štítem Katolické sekce (sekce pro mládež) farnosti Olešnické v místnostech Orlovny exercicie pro mládež o svátcích vánočních.

Začaly na sv. Štěpána 26. 12. a končily při ranní mši 30. 12. 1928 společným z přijímáním mládeže. Exercicie vedl vynikající kazatel a přítel mládeže P. Leopold Škarek T. J., profesor z Prahy. Mimo očekávání byla účast velmi hojná, ač mládeži z okolních vesnic i cizích farností bylo večer vraceti se domů a časně z rána zase spěchat na kázání. Mnoho lidí bylo by rádo se promluvit účastnilo a některým se to i povolilo, ale celkem bylo dbáti hesla: Jsou to exercicie pro mládež. Mládež byla skvělými promluvy, někdy i velmi ožehavými, pana profesora nadšena. Na 500 jí bylo v Olešnici u sv. přijímání společného Skvělou byla přednáška pro všechny v Orlovně na rozloučenou. Tím mile skončil rok 1928.

ilustrační foto)

Učitelská služba církve

Posláním církve je učit národy - učitelský úřad církve. Kristus svěřil církvi **poklad víry**, aby za stálé pomoci Ducha svatého zjevenou pravdu posvátně uchovávala, hlouběji zkoumala a věrně hlásala. Církev má povinnost a vrozené právo kázat Evangelium všem národům, a to nezávisle na jakékoliv lidské moci. Má zvěstovat zásady mravnosti a posuzovat způsoby jednání lidí, pokud to základní práva člověka a spása jeho duše vyžadují. Papeži přísluší při výkonu jeho učitelského úřadu neomylnost, která se vztahuje k pravdám víry a mravů, které vyhlásil papež ex cathedra.

Kázání Božího slova je povinností především vysvěcených služebníků - biskupů, kněží a jáhnů. Druhý význam slova kázání je homilie nebo promluva, je to řečnický projev spojený s bohoslužbou. Dříve se choďovalo na „kázání“, které bylo samostatným bohoslužebným útvarem mimo mši hlavně o nedělích a svátcích. Kázání má svá přesná pravidla stanovená CIC a liturgickými předpisy. Kazatel má při promluvě především vycházet z právě přečteného úryvku z Evangelia nebo předcházejících čtení. Biskupové mají právo kázat všude, na celém světě; stejné oprávnění mají i kněží a jáhni, a to se souhlasem faráře kostela, kde má ke kázání dojít. Laici mohou kázat jen při bohoslužbě slova a musí mít k tomu povolení. Kázání mají být častá, závazná jsou pro mše o nedělích a svátcích. Pro všední dny jsou doporučeny v době adventní a postní. Faráři mají úkol konat několikrát do roka duchovní obnovy; biskupové se zase musí postarat o zvěstování Božího slova těm, kdo do kostela z vážného důvodu nemohou (nemocnice, armáda, věznice apod.).

Katecheze znamená ohlašování křesťanské nauky, systematické podání výkladu, je povinností duchovních pastýřů a dále katechetů a katechetek. Každý křesťan - katolík je vázán přísnou povinností výchovy vlastních, osvojených a svěcených dětí v katolické víře. Rodičům pomáhají pastýři církve, a to např. předmanželskou výchovou, výukou náboženství, učebnicemi, metodikou, návštěvami v rodinách atd. Zvláštní povinností faráře je: **svátostná katecheze** - předkatechumenát, katechumenát, příprava k svátosti smíření a prvnímu svatému přijímání dětí a dospělých, kteří se navracejí do církve, příprava birmovanců a snoubenců; **prohlubování katecheze** - po křtu dospělých, po prvním svatém přijímání dětí a dospělých; **katechetická výuka** - duševně a tělesně postižených; prohlubování, upevňování a rozvíjení víry všech. Katecheta potřebuje ke své činnosti církevní pověření.

Misie - zvláštní postavení a poslání zde mají laičtí katechisté. Vyučují dospělé, provádí svátostnou přípravu a podávají Eucharistii. Katechisté bývají správci misijních stanic, kněží navštěvují misijní stanici jen jednou až dvakrát měsíčně, takže veškerá správa církve je právě na katechistech.

Katolická výchova - probíhá na církevních školách, na státních a soukromých školách. Církevní školy jsou postupně zakládány, jsou financovány z daní a

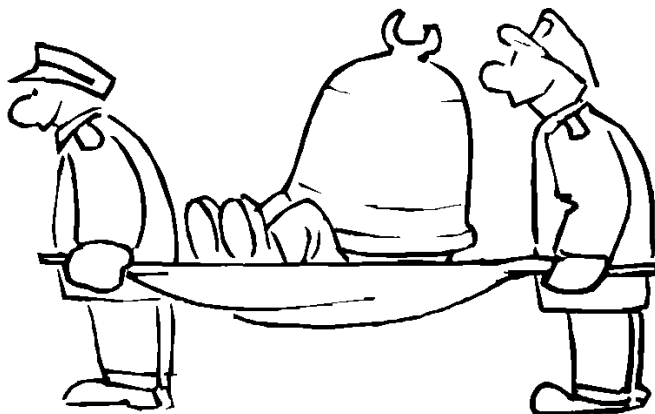
z církevních prostředků. Na státních a soukromých školách je zajišťována výuka náboženství jako nepovinný předmět. Výbornou formou pomoci církve škole jsou vstupy kněží a jiných teologicky vzdělaných učitelů i do jiných vhodných vyučovacích předmětů. K vyučování náboženství musí mít laičtí učitelé tzv. kanonickou misi (církevní pověření).

Dalšími možnostmi jak hlásat Boží slovo jsou např. sdělovací prostředky, knihy, časopisy a dnes také internet apod., které všechny přispívají k ulehčení velmi těžkého úkolu církve.

(Pramen: Jiří Rajmund Tretera: Církevní právo, JK Praha 1993; Kodex kanonického práva, Zvon 1994)

Markéta Konečná

Příště: Posvěcující služba církve I.

Dotace na opravu zvonu přišla
pro místního kostelníka pozdě.

Modlitba stárnoucího

*Pane, cítím, že stárnu, tuším,
že brzy budu patřit mezi staré.*

Ty to víš také.

*Uchraň mne především od toho,
co činí staré tak protivnými.*

Chraň mne před upovídáními.

Nedovol mi, abych si myslel,

že se musím vyjádřit ke každé příležitosti.

Dej mi nahlédnout,

že občas také nemívám pravdu.

*Osvobod' mne od marné snahy
chtít dávat do pořádku věci bližních.*

Přidej mi trpělivosti,

když si mi druzí stěžují na své bolesti.

Ale zapečeť mé rty,

kdykoliv bych se chtěl šířit

o svých rostoucích trápeních.

A když už budu přece o tom hovořit,

tak učň, aby tím nebyla zastíněna

Tvá добрota.

Čiň mne ochotným pomáhat,

ale ne se vměšovat.

Nakonec ale nedej,

abych zůstal osamělý.

Potřebuji několik dobrých přátel,

to také víš.

Ale především potřebuji Tebe.

Prosím, utvářej mne ve svůj obraz,

nech mne zrát a těšit se na věčnost.

"Ty máš samé varhánky a harmoničky..."

Jen málokterá farnost se může pochlubit tak vynikajícím a vytrvalým varhaníkem, který dne 1. září 2003 oslavil již 55 let působení služby varhaníka v olešnickém kostele. Miroslav Blaha se narodil v Olešnici dne 31. ledna 1931. Vzhledem k jeho věku můžeme jen s obdivem sledovat jeho stálou aktivitu a činnost.

O tom jaké byly začátky, co vše jej provázelo během služby, o lásce k hudbě, o svém povolání, zálibách, pohledu na život a současnost se s námi podělí v následujícím rozhovoru.

Vraťme se do dob Vašeho ranného mládí, vzpomínky na Vaše rodiče, jak jste se vlastně dostal k hudbě?

Moje maminka pocházela z Netolic u Českých Budějovic. Pracovala jako účetní v mlékárně v Olešnici. Tatínek se narodil ve Křtěnově a byl stolař. Jako školák jsem se učil na housle u pana Kitnera a pana Pospíchala. Na základní škole byl ředitelem pan Srstka a zakládal žákovskou dechovku a já chtěl hrát na klarinet – bohužel klarinetisty měl všechny, tak jsem se musel učit se hrát na trumpetu. Ve škole každé poledne od 12:00 – 12:30 byla zkouška s panem ředitelem Srstkou. Hráli jsme s dechovkou např. v Náměšti, ku příležitosti návštěvy pana prezidenta Beneše. Po válce jsme hráli na první vzkříšení, co bylo venku. Bylo to úspěšné a hrálo se to ještě několik let.

A odkdy jste začal cvičit na varhany?

Do vyjití školy jsem hrál na trubku. Na varhany tenkrát hrál slepec pan Doležal a chtěl se z Olešnice stěhovat. Pan děkan Benáček věděl, že se o hudbu zajímám a v Olešnici zůstanu, tak požádal tatínka a mě, abych se začal učit na varhany. Tatínek to schvaloval a doporučil a hlavně hnal mě k tomu. Chodil jsem se učit na klavír a potom na varhany. V roce 1947 jsem uměl jakžtakž něco zahrát.

Ještě si vzpomenete na Vaše „první hraní“ na mši svaté?

Na svátek svaté Františky 9. března v roce 1948 mě požádal pan Doležal, jestli bych nezahrál na mši, že chce zajet do Lysic se podívat na hrob své manželky. Neměl jsem odvahu, ale slíbil jsem mu to. Měl jsem velkou trému, tu noc před hraním jsem spal akorát dvě hodiny. Dopadlo to katastrofálně, já jsem hrál „My tvé dítky v zroušenosti“, lidé zpívali „Bože před Tvou velebností...“. Věřící nevěděli

co zpívat, já nevěděl co hrát. Musel jsem utéct zadním vchodem, aby mě tenkrát Františky nezbily, přece jen to byl jejich svátek... Tak jsem si řekl, že mi to není potřeba se takto nervovat a vzdal jsem to a přestal jsem chodit cvičit.

Ovšem zřejmě to nebylo definitivní rozhodnutí. K hraní na varhany jste se nakonec opět vrátil...?

Byl červen 1948 a tatínek potkal pana děkana Benáčka: „Ty Tomášku, prej ten váš Mírek na to hraní nechodí, ale mistr Doležal se chce stěhovat z Olešnice pryč už v září.“ Po tomto rozhovoru tatínek na mě zaútočil a dal mi volno celé prázdniny, tak jsem přes prázdniny hrál třeba 8 hodin denně. Od září hrál boslovec Metoděj Slaviček na varhany a v říjnu při mši

se modlil růženec, tak se nehrálo, hrálo se až požehnáni, které jsem začal hrát. A od listopadu jsem už hrál naplno. Nebylo to ovšem nic valného. Pan děkan Benáček se vyjádřil: „Z Mirka nikdy varhaník nebude.“

Ve skutečnosti jste se tedy varhaníkem stal a dokonce u hraní zůstal. Byl jste od začátku na hraní na varhany sám?

Zpočátku mě vypomáhala švagrová Zdena Matoušková-Čápková. V roce 1952 – 1954 jsem byl na vojně, zastupovaly mě Zdena Čápková a Marie Krejčí. Také pan Penka jim asistoval u varhan.

Odkdy jste začal vést sbor? V kterém období měl sbor nejvíce členů?

Sbor vedl sám otec František Kšica (ještě za pana děkana), který se hodně věnoval hudbě. Až pak sebrali v padesátém roce pana děkana, zůstalo to vše na mně, otec Kšica již neměl čas.

Největší sbor byl ve válce, nic jiného nebylo a tak se hodně lidí do sboru přidalo. Zpívali se velké mše ve sboru. A postupně se to snižovalo, až je to nyní tak téměř na umřítí. Ty figurální mše už nemají ten význam jak mívaly.

Mohl by jste ve stručnosti přiblížit změny v hudbě při mši svaté, které proběhly za dobu Vašeho působení?

Když jsem začínal vše bylo v latině. Po 2. vatikánském koncilu se začalo česky. To jsem pak jezdil do Brna každou poslední sobotu v měsíci a učil se, co bylo potřeba se učit a zase jsem to předával doma a učil věřící. Byly to především responsoriální žalmy a také ordinária: Břízovo, které je nejzpívanejší, pátera Holíka, pátera Olejníka, Petra Ebena a pro brněnskou diecézi vydané ordinarium pátera Antonína Láníka. Všechna tato ordinária hrají.

Také před několika lety se zavedly nové kancionály... . Jak se Vám líbí?

Myslím, že některé staré pěkné písničky scházejí. Teď byl vydaný olomoucký, tam si přidali svoje písničky, tak jim to schválili, na našem brněnském se ještě pracuje, aby tam dodali více těch starých.

Hrával jste i v okolních farnostech? A při jakých příležitostech?

Ano. Zval mě prosetínský pan farář ke svatbám, když neměl varhaníka. V Kunštátě jsem také hrával ve všední dny nebo na pohřby.

Zahrál jste si někde na varhany v zahraničí?

V Čenstochové v katedrále jsem hrál na veliké varhany u oltáře při mši, kterou celebroidal otec Kšica. Zahrál jsem si v Betlémě, před velikonoce, kde jsme měli mši svatou jitřní... .

Ani jednou za službu jste si neřekl, že skončíte?

Dvakrát jsem toho nechával, za otce Františka Kšici... . Řekl: „bude se zpívat to a to“ a než jsem našel noty, tak začal zpívat. Vadilo mně to, ale nakonec jsme se vždy domluvili.

Rozhodoval jste se při výběru svého povolání – stolařiny?

Tatínek řekl: „budeš stolařem“ a tím to skončilo. V roce 1946 jsem se začal učit u tatínka. Musím říci, že se mně práce se dřevem líbí.

A pokaždé šlo v souladu Vaše zaměstnání se službou varhaníka v olešnickém kostele?

V padesátém roce jsem byl nasazený na přehradu ve Víru. Šel jsem na okresní úřad do Bystřice, že tam nemůžu, že hraji na varhany v kostele. Úřednice se na mě obořila, ať pan farář dělá mše večerní (od července do prosince). Takže nezbylo nic, akorát večer jsem mohl hrát. Mistr na přehradě se jmenoval Růžička a říkal mně: „Ty máš samé varhánky a harmoničky ty nám tady firmu kazit nebudeš.“ V prosinci se mohlo zůstat doma, bylo méně práce. A po Novém roce se po mně nikdo nesháněl, tak jsem začal dělat doma.

Rád cestujete, navštívil jste zřejmě i řadu poutních míst? Vzpomenete na nějakou příhodu z cest?

S panem profesorem Krátkým jsem podnikl delší cestu s karavanem po klášterech v Rumunsku, Maďarsku... . Také jsem dvakrát navštívil Vatikán, jednou při události svatořečení sv. Anežky, byl jsem se též podívat v Lurdech (Francie), Fátimě (Portugalsko), již zmiňované Čenstochové... .

Vzpomínám na historku, co se mi stala v Jeruzalémě, když jsme se byli podívat u Božího hrobu, kde hlavní oltář spravují pravoslavní a až vedle je katolický oltář a u tohoto oltáře se konala mše. Začala tedy a já jak obvykle všude zpívám žalmy, vzal jsem si lekcionář a začal zpívat. Ihned přiběhl vousatý mnich, vytrhl mě lekcionář a rozčiloval se:“co si myslíte, tady se nesmí zpívat, kam by jsme přišli, kdyby si tady každý začal prozpěvovat jako vy“.

Máte album plné krásných fotek z dob divadelnictví v 50. letech v Olešnici. Divadlo patřilo zřejmě k Vaším zálibám?

V roce 1954 jsme přišli z vojny s Josefem Novotným a začali jsme hrát divadlo až do roku 1959. Já sám jsem nacvičoval všechny zpěvy. Spolek měl tak 20-25 členů. Nehrávali jsme jen v Olešnici, ale např. v Bystrém. V Olešnici byly oblíbené operety, jejichž premiéry byly každoročně vždy na Vánoce a na Velikonoce.

Hraní doprovázíte zpěvem, pečujete nějak o hlas?

Od mládí jsem zpíval ve škole.. O hlas nepečuji, je to dáno léty cvičení. Vlastně zpívám pravidelně od 17 let.

Vedete si nějakou statistiku např. odehraných mší, počtu svateb...atd?

Kdepak. Akorát dle hrubého odhadu jsem doprovodil na poslední cestě tak 1 300 farníků (*pro představu 70 % současných obyvatel Olešnice*). Pamatuji na první svatbu, kde jsem hrál, byla to slečna Fialová a pan Josef Beneš.

Máte oblíbené období liturgického roku?

Všechny jsou pěkné. Vánoční je však nejveselejší, ale škoda, že je tak krátké. Dříve bývala vánoční doba do Hromnic. Celý měsíc se hrávaly koledy.

Mohl by jste nám popsat varhany a říci stručně něco k historii varhan v kostele sv. Vavřince a v kostele sv. Mikuláše?

Dne 17. března 1932 byly kolaudovány nové varhany ve farním kostele. Původně byla usnesena jejich stavba zadat firmě Čápek v Poličce, ale nakonec se rozhodlo dle diecézního znalce profesora Antonína Hromádky a stavba byla zadána dokonalejší firmě Bratři Riegrové v Krnově.

Stavbu tenkrát zadával kostelní konkurenční výbor v Olešnici. Celková

částka na varhany, která se splácela několik let tenkrát byla 59 814 Kč. Tenkrát hrál na varhany pan Novotný, pan Penka při stavbě asistoval. Varhany mají dva manuály, 15 registrů a 6 spojek, jsou to pneumatické varhany.

Na moravské straně jsou starší a takové neumělé.

Kolikrát už byly laděny varhany v kostele sv. Vavřince? Myslíte, že v současnosti potřebují nějaké opravy?

Za dobu, co hraji, už byly dvakrát laděny. Potřebovaly by provést ladění důkladnější. Probíhá to tak, že u toho asistují nejméně dva varhanáři, jeden ťuká na klávesy a druhý doladuje píšťaly.

Hrál tady pan profesor Pukl a říkal, že by bylo potřeba horní manuál rozšířit, aby se dolní manuál posílil. Jenže jsou nešťastně stavěné, nemají lavičky a nedá se do nich nic přidat.

Kde tu v okolí Olešnice najdeme pěkné varhany nebo nějaké, které mají zajímavý příběh?

Krásné varhany se nacházejí v evangelickém kostele v Jimramově. Dostaly je darem po vyhoření jimramovského kostela.

Nedávno dostaly v Kunštátě nové varhany. V Německu rušily klášter a byly tam varhany, které měly přijít do Čech, nějak z toho sešlo a biskupství brněnské je přijalo. V Kunštátě museli dokonce snížit kůr, aby mohli ty varhany z Německa postavit.

Jak vnímáte přístup věřících k hudbě v kostele?

Podle mého pozorování si toho až tolik neváží, jestli se hraje nebo nehraje. Třeba když se učí z nového kancionálu nové písničky. Tak se podívám z kúru, hromada knížek zavřených, ani si je neotevrou, aby si ty nová slova – většinou velmi krásná slova, co tam jsou napsány, třeba jen četly, to bloumají po kostele... Také věřící, jakmile odejde kněz od oltáře, ještě hraji a Ti, co stojí za mnou, hrr ven. Ať je to třeba papežská hymna, nic jim to neříká. Jak skončí kněz – byl jsem rozhodnutý, že zamknu kůr a dám jim klíč, jak přestanu hrát. Ten odchod mě jednak ruší a taky nelíbí se mi to.

Jaký je Váš názor na mládež v Olešnici a její vztah k hudbě?

Nejsou důslední, nejsou vytrvalí. Bohužel mladí odcházejí pryč do města. Nepřicházejí do sboru, nemají zájem. A pokud se někteří najdou a začnou zpívat ve sboru, nevydrží dlouho.

Když bylo biřmování, tak jsem si stěžoval panu biskupovi, že za chvíli nebude nikdo, kdo by zpíval na pohřbech. A pan biskup řekl: „Tak se zpívat nebude“. Chápu, že to zpívání není nutné, ale pokud to je, dle mého názoru je potřeba to udržet. Tu v Olešnici jsou na to lidé zvyklí. Je škoda, že to časem zřejmě vymizí... .

Dne 22. 11. 2003 se v katedrále sv. Petra a Pavla uskutečnilo již osmé

“Svatocecilské setkání chrámových zpěváků a hudebníků“. Vy se pravidelně účastníte, můžete nám toto setkání nějak přiblížit?

Účast byla hojná, plná katedrála. Setkání bylo zahájeno mši svatou v latině, kterou celebroidal mons. Jiří Mikulášek, generální vikář brněnské diecéze. Při ní byla uvedena Dvořákova Mše D dur a další autorovy skladby jako příprava na blížící se 100. výročí úmrtí tohoto velkého hudebního skladatele. Účinkoval tam Dómský smíšený sbor pod vedením Petra Kolaře... . Po mši bylo agapé, kde jsem se setkal se svými přáteli - varhaníky.

Máte již vybraného následníka, který po Vás jednou převezme službu?

Pan ing. Jan Novotný hraje na varhany, ale řekl, že do pěti let to nepřipadá v úvahu. Když se najde někdo, kdo mě zastoupí, tak prakticky mohu odejít ihned. Pokud zatím nikdo není a pokud mě Pán Bůh dá zdraví a jestli mě těch pět let tady nechá, tak ve službě zůstat musím.

Kde berete životní elán, co Vás naplňuje?

Sloužit lidem a Bohu to je krédo nás varhaníků a také moje.

Do dalších let Boží požehnání Vám přeje a za rozhovor děkuje

Jana Němečková

Hledejte království Boží, hledejte, co je nahoře. Kol 3, 1

Když je člověk vážně nemocen, tak jeho zdravotní stav často kolísá. Jsou období, kdy má dojem, že už je nejhorší období za ním, ale i tehdy se stane, že se jeho stav na nějakou dobu zhorší. Tehdy snad každý je netrpělivý, nespokojený, podléhá depresím, nejistotě a neklidu. I v těch chvílích však nesmí zapomínat, že Bůh je stále s ním, a že toto kolísání je jen zkouška jeho víry, jeho vyrovnanosti a trpělivosti, kterou je nutné prožít tak, aby člověku neškodila, ale prospěla. Čím je pevnější víra člověka a čím je odevzdanější do Boží vůle, tím snadněji a lépe toto období prožije.

Podobně jako při kolísání stavu při tělesné nemoci, prožívá člověk i stav svého duchovního života. Je přirozenou vlastností každého člověka, že touží po tom, co je lepší, dokonalejší a krásnější. Člověk stále touží po tom, aby jeho budoucí stav byl lepší a dokonalejší, než jeho stav současný. Tato touha je přirozenou vlastností duše člověka a víme, že každá touha je dána člověku proto, aby byla naplněna. Tuto lidskou touhu však nemůže naplnit žádná lidská hmota, ale tuto touhu může naplnit pouze Bůh, který je nekonečně dokonalý a svatý. Tato touha také nemůže být dokonale naplněna už na této zemi, ale plného naplnění je možné dosáhnout pouze ve věčném životě u Boha a s Bohem. On však je už zde na zemi u nás a s námi. On nás nikdy neopouští, na něj se můžeme vždycky obrátit s naprostou důvěrou. On svoji lásku projevil tím, že dal jako oběť za nás svého Syna. Víc dát nemohl. Toto vědomí Boží lásky k nám je pro nás zárukou, že nás od ní nemůže nikdy nic odloučit, kromě našeho vědomého a dobrovolného hříchu. Když usneme, Bůh nás neopustí a máme-li snahu povstat, pomůže nám a každý pád nám tak přispěje k prohloubení naší pokory a ke zvětšení našeho úsilí o dokonalejší duchovní život.

My se musíme naučit stále prosit o dokonalé poznání své současné situace a také o sílu k vytrvalosti a trpělivosti, když se nám všechno nedaří tak, jak si přejeme. Čím víc budeme využívat svoje síly a schopnosti a milosti, které nám Bůh dává, tím budeme ve všech situacích vyrovnanější a tím menšího počtu nevěrností se dopustíme.

Otec Josef Šik

Atentát na právní stát a morální principy

Madrid. Odborník na otázky terorismu a autor knihy „Církev versus terorismus ETA“ José Francisco Serrano v rozhovoru pro agenturu SIR uvedl, že dnešní atentáty připomínají atentáty z 11. září, k nimž došlo přesně před dvěma a půl roky. Masakr, nejhorší v historii atentátů ve Španělsku, je podle Serrana nepochybně ve vztahu s mezinárodním terorismem, zvláště proto, že lidský život v jeho optice neznamená naprosto nic.

„Scénář politických voleb se změní, Španělé budou žádat od politiků definitivní, nejen policejní, ale také kulturní a sociální, skoncování s terorismem organizace ETA... Je to atentát proti právnímu státu a proti morálním principům, na kterých právní stát stojí,“ uvedl specialista na boj s terorismem. Zároveň vyjádřil přesvědčení, že k teroristickému útoku došlo ve spojení s dalšími kriminálními skupinami. ETA je teroristická organizace nazvaná "Baskicko a jeho svoboda". Usiluje o oddělení Baskicka od španělského státu.

Španělská biskupská konference zveřejnila na svých [internetových stránkách](#) dokument z listopadu 2002, ve kterém vyjadřuje postoj biskupů k terorismu ve Španělsku a rozebírá jeho příčiny a následky.

[Johana Bronková](#), zdroj www.radiovaticana.cz

Nový direktář pro pastorační službu biskupů

Rozhovor s kardinálem Giovannim Battistou Rem, prefektem Kongregace pro biskupy

[Česká sekce RV](#)

*V těchto dnech byl publikován nový direktář pro pastorační službu biskupů, který upravuje vydání z roku 1973. Text nazvaný *Apostolorum succesores* vychází vstříc hlubokým změnám, které se udály v dnešní společnosti. Shrnuje návrhy a připomínky, které vzešly z X. generálního zasedání synodu biskupů v roce 2001. Jaké podstatné novinky přináší? Redaktor našeho rozhlasu Giovanni Peduto se na to zeptal kardinála Giovanni Battisty Re, prefekta kongregace pro biskupy.*

Abychom uvedli nějakou konkrétní změnu, je třeba říci, že byla rozšířena zvláště část týkající se biskupských konferencí a téma kolegiality. Zcela nová je kapitola týkající se spirituality biskupa.

Hovoří se také o modlitbě?

Ano, jistě, a direktář dokonce zdůrazňuje, že modlitba je jako hůl, o kterou se biskup musí denně opírat ve svých pastoračních činnostech.

Jakými základními principy se inspiruje biskup?

Především trinitárním a církevním principem, dále principem pravdy a principem spolupráce. Dalším principem, který se mi zdá velmi důležitý je respekt kompetencí. A pak princip správné osoby na správném místě.

Direktář mluví také o lidských vlastnostech biskupa ...

Ano, biskup musí být také lidský. Musí mít dobrého ducha a na všechny vyzároveň dobrotu a pochopení. Musí mít otevřenou mysl a radostný charakter. Musí být citlivý k radostem a utrpením. Musí mít sklon k dialogu a umět naslouchat. Musí být blízko lidem.

A co se týká vztahů mezi biskupem a občanskými autoritami, co říká direktář?

Je dobré, když biskup udržuje takové vztahy v zájmu dobra společnosti, aniž by zanedbal své duchovní poslání. Zároveň musí být svobodný, aby mohl hlásat otevřeně evangelium a morální a náboženské principy také v sociální oblasti. Biskup musí být připravený ocenit, chválit snahu a úspěch na sociálním poli, ale také zaujmout postoje, když je to potřeba, proti jakékoli urážce Božího zákona a jakékoli urážce lidské důstojnosti, ale bez zasahování do oblastí, které mu nenáleží a bez podpory nebo protěžování partikulárních zájmů.

Na začátku třetího tisíciletí, jaké jsou základní úkoly vlastní službě biskupa?

Základní úkoly biskupské služby jsou tři: První být učitelem víry a zvěstovatelem Božího slova. Druhým úkolem biskupa je být posvěcovatelem křesťanského lidu, třetím úkolem je být otcem a pastýřem diecéze.

Jsou dnes biskupové uprostřed lidu, aby s nimi sdíleli radosti a bolesti?

Musíme říci, že biskupové jsou dnes lidem blíže, než v minulých stoletích. Biskupové dnes žijí jednodušším stylem života, ale jejich pastorační aktivita je velmi intenzivní, což je přivádí do přímého kontaktu nejen s kněžími, ale také s obyčejnými lidmi. Mnozí věřící pak vyhledávají biskupa, aby ho požádali o radu či o útěchu v jejich obtížích. Biskup je otcem všech. V srdci biskupa je místo pro všechny.

A na závěr: jak by se dal charakterizovat biskup v dnešní sekularizované společnosti?

Biskup je služebník Kristova evangelia pro naději světa.

Připravil Giovanni Peduto. Přeložil Jiří Sýkora.

Volnost, rovnost ... po francouzsku

Zákaz náboženských symbolů ve školách

[Johana Bronková](#)

Francouzský parlament v úterý odhlasoval, že náboženské symboly nepatří do škol. Ne prý všechny, ale ty ostentativní, ty příliš viditelné, zkrátka, ty které by eventuelně mohly něco znamenat, někam odkazovat, prostě být symboly v pravém slova smyslu.

Francouzští poslanci se v názorech vzácně shodují. Poměr hlasů 494 ku 36 (plus 31 nerozhodných) vskutku neukazuje na velké váhání – mají jasno. „Po této debatě a velké převaze tohoto hlasování, byly republika a sekularismus posíleny.“ – řekl poslancům po vyhlášení výsledků premiér Jean-Pierre Raffarin. A bereme-li jeho výrok vážně, znamená to, že francouzská vláda považuje včerejší rozhodování za státotvorné, zásadní pro sebe-identifikaci. V klíčové pasáži zákona, čteme: „Na základních a středních státních školách je zakázáno, aby žáci nosili znamení a oblečení, které nápadně ukazují jejich náboženskou příslušnost.“

Zvláštní řešení v zemi, tak hrdé na svou demokratickou tradici; v zemi která svou osvíceneckou revoluci nechala vyrůst do tak obřímích rozměrů, že přes ni nevidí (nebo chce zapomenout) celou předcházející historii. A nejenom historii. Francouzská revoluce, tak jak se to dřív nebo později stalo všem revolucím, spolykala své děti jako Saturn, a snažila se zamést se vším, co nevyhovovalo revoluční ideologii.

Ve jménu volnosti, rovnosti a bratrství – samozřejmě.

Současná debata o křesťanských kořenech Evropy dokládá, že zameteno bylo důkladně. Po dvou stoletích vadí křesťanství francouzským reprezentantům v Evropské ústavě i jako nezpochybnitelná tradice, jako historická skutečnost, jinak řečeno jako to, co se „nosilo“ v minulosti. Muslimské šátky vadí jako to, co někteří nosí nyní, a čeho se Francouzi obávají, že převládne v budoucnosti. Ostatně není se co divit: ve Francii tvoří muslimové 4,18% populace (k roku 2000), zdaleka nejvíc ze všech zemí Starého kontinentu. Jistě, hraje se o budoucnost. Ale ve jménu jakých hodnot? O volnosti či rovnosti tu nemůže být řeč – a sekulární nacionalismus? O tom jsme toho jen ve 20. století slyšeli až příliš.

Vymýtí však opravdu laicizace konflikty? Kam povede sekularismus povýšený na náboženství?! Že nejde jen o muslimské šátky, ukazuje už geneze francouzského problému.

Celý případ začal demonstrativní akcí dvou sester Levi, které ve škole odmítly svléct tradiční muslimský oděv. Matka obou dívek je nepraktikující muslimkou a otec agnostickým židem. Před dvěma lety prý dělaly scény, když jim doma zakázali piercing. Teď se staly vášnivými muslimkami. Dost možná, že kdyby se škola nebyla ozvala a neudělala z nich mediální hvězdy, vrátily by se časem do školy s náušnicí v pupku...

Pravděpodobně nejde o odpověď na morální dilema těchto dívek, které dobře zapadají do současné západní civilizace: v charakteristickém věku hledají svou totožnost, tak jako mnoho jejich vrstevníků, potácejí se ode zdi ke zdi, aby naplnily „deficit smyslu“, tak zřejmý v materiálním i kulturním konzumismu dneška.

Jedna mediální kampaň by ale přeci jen nezmobilizovala francouzské zákonodárce, kdyby nešlo o hlubší problém. Jde o to, k jakým hodnotám, k jaké tradici se hlásí současná demokracie. V aténské demokracii byli z rozhodování vyloučeny ženy a otroci, většina obyvatel neměla hlas. Idea lidských práv mohla vyrůst teprve z podloží připraveného křesťanským pohledem na člověka. Osvícenství má zásluhy jen na právní formulaci. Jenže křesťanství jako náboženství se také ocitlo na indexu sekulární společnosti.

Zní to trochu jako paradox, ale ne tak docela. Hodnoty vzešlé z křesťanské tradice, násilně odtržené od kořenů začínají vysychat, popírat nejen svá východiska, ale i sebe sama. Selská moudrost našich předků říká: řezat si pod sebou větev. Zřejmě nedojde k tomu, že by se změnily místní názvy znějící příliš *křesťanský*, odstranily kříže z věží kostelů – z nichž většina je ve Francii státním majetkem - ani k jiným *ad absurdum* dovedeným manifestacím sekularismu. Nedůslednost je ale vždycky varovným signálem, ukazatelem nerovnováhy, otvírajícím cestu k extrémním řešením.

Všimla si toho ostatně Helsinská mezinárodní federace pro lidská práva. V prohlášení vydaném jako reakci na rozhodnutí francouzského parlamentu Federace označila zákon za porušení mezinárodních konvencí. Všimá si, že v úsilí, s jakým francouzský stát propaguje laicitu či sekularismu, dochází k porušení zásad neutrality, ke které se hlásí.

Dobrá, volnost, rovnost ... A bratrství? Před dvěma týdny byla na počest návštěvy

čínského prezidenta (a příchodu čínského nového roku) Eiffelova věž nasvícena červeně a prezident Chirac, horlivý zastánce sekularismu, neméně horlivě vyjadřoval svou solidaritu Číňanům – ne ovšem těm, kteří za své přesvědčení sedí ve věznicích...

Pokud to snad někomu, kdo pamatuje komunistické kratochvíle zní povědomě, jde o podobnost čistě náhodnou.

Církev v číslech

Johana Bronková

Vatikán. Katolíci představují téměř jednu šestinu světové populace. To je jedna ze statistických informací, kterou přináší letošní vydání Papežské ročenky. Představil ji dnes kardinál státní sekretář Angelo Sodano, spolu s ředitelem Centrálního statistického úřadu církve a s ředitelem vatikánské tiskárny.

Annuario Pontificio zahrnuje aktuální údaje o všech diecézích katolické církve, jejich biskupech a o Římské kurii. V novém vydání se dozvídáme, že během loňského roku Jan Pavel II. jmenoval vedle 30 kardinálů také 175 nových biskupů, vytvořil 19 diecézí, jeden apoštolský exarchát, jedno vojenské biskupství, jednu apoštolskou prefekturu a čtyři nové metropole.

Papežská ročenka uvádí také obecné statistické údaje o stavu celé katolické církve. V roce 2002 bylo pokřtěných katolíků 1.071 milionů, což je o 10 milionů více než o rok dříve. Znamená to 17,2 % z 6.212 milionů obyvatel zeměkoule. Polovina katolíků podle těchto údajů žije v obou Amerikách, něco víc než čtvrtina (26,1%) v Evropě, 12,8% v Africe, 10,3% v Asii a 0,8% procenta v Oceánii. Na americkém kontinentě představují katolíci 62,4 % populace, v Evropě 40,5%, v Oceánii 26,8%, v Africe 16,5% a v Asii 3,0%.

Podle všeobecných údajů platných pro rok 2002 byly aktivně zapojeny do pastorače 4.217.572 osob: 4.965 biskupů, 405.058 kněží (z toho 267.334 diecézních), 30.097 stálých jáhnů, 54.828 řeholníků (řeholních bratrů), 782.932 řeholnic se sliby, 28.766 členů institutů zasvěceného života, 143.745 světských misionářů a 2.767.451 laických katechetů.

Ve srovnání s rokem 2001 zůstal počet kněží na téměř stejné úrovni, na více než 400 tisíc jich ubylo 9 (405.067 v roce 2001, 405.058 v roce 2002). Přibylo diecézních kněží – zhruba o 900, méně je kněží řeholních. Počet stálých jáhnů vzrostl o 3,1% a o 3,4% procenta přibylo laických misionářů.

Ze statistiky dále vyplývá, že před rokem bylo na světě o 0,7% seminaristů více než před dvěma lety (112.982 v roce 2002, 112.244 v roce 2001). Počet kandidátů kněžství se zvýšil o 5,8% v Africe a v obou Amerikách o 1,4%. K minimálnímu poklesu došlo v Evropě a v Asii.

Scandalum crucis

Recenze Gibsonova filmu The Passion of Christ

Česká sekce RV

Více než čtyři tisíce kinosálů ve Spojených Státech včera přineslo premiéru nejnovějšího filmu Mela Gibsona *The Passion of Christ* (Kristovy pašije či Umučení

Krista). Film charakterizovaný jako pokus o nejdetailejší a historicky nejvěrnější záznam posledních hodin Kristova pozemského života, pro náš rozhlas komentoval redaktor Vatikánského televizního centra a filmový kritik italského „Kinematografického časopisu“, Luca Pellegrini:

„...Režisér nás nenutí ani tak k tomu, abychom objevovali základy naší víry, jako spíš náš vztah k Bohu – zbitému, uraženému, bičovanému, mučenému, vysmívanému a ukřižovanému. Film představuje v moderní kultuře novou revoluci v pohledu na Ježíše: pohoršení kříže znovu viděné a prožité, i hodiny, které ho připravují, opět staví otazník nad konceptem Boha.

Gibson vystupuje v roli apoštolů XXI. století, podobného jako byli na úsvitu křesťanství Justin, Tertullian, Minucius Felix a mnozí další. S velkou odvahou oponuje nevěřícímu a roztěkanému světu dneška; světu, který je fyzicky vzdálen životu ve společenství s Trpícím služebníkem - tím, kterého ohlásilo Izaiášovo proroctví, jehož verš také film uvádí – stejně jako Otcové církve prvních století oponovali pohanům... Podobu křesťanského Boha v okamžiku jeho ponížení a ubohosti interpretuje s drobnohlednou pozorností a intenzitou, v mistrovské režii a s dobře přepravenými herci. Jiště nebylo snadné recitovat aramejské a latinské dialogy, jediné jazyky použité a překládané v titulcích. Volba starých jazyků je jedním z nejzajímavějších a neoriginálnějších rysů filmu - zasazuje ho do historického kontextu a dává mu velmi pravděpodobné dimenze.

Představí nám Matku, vskutku ochromenou bolestí, které propůjčila tvář skvělá Maia Morgerstern, vedle Syna (Jim Caviezel) vyzáblého, jak chce ikonografická tradice, s láskou svírajícího svůj kříž. V rychlých flash-backech v NĚM objevíme tvář Pastýře i obětovaného Beránka a na něhož dopadá hřích, násilí a obscénnost celého světa a historie. Na Křížové cestě ho následují také Máří Magdaléna (Monica Bellucci) a Jan. Pilát se na okamžik zmocňuje pochybnosti, vzápětí rozptálené politickými důvody, zatímco jeho žena Prokula se snaží vyložit svůj sen a v krásné scéně přináší Marii plátno, aby mohla osušit Synovy rány po bičování, trvajícím neúprosných dvacet minut. Římané manifestují svou krutost s onou bezostyšnou vulgaritou, typickou pro legie, které zabezpečovaly pořádek v neklidných provinciích, jako byla Palestina. Kaifáš stojí v čele Rady, snaží se poštvat dav proti odsouzení, ale v okamžiku rozsudku někteří nejvyšší kněží skupinu opouštějí. Následuje pasáž, ve které se Ježíš setkává s dávným protivníkem, Satanem – jediný moment, kdy se režisér vzdaluje přísnému respektu k evangelijnímu vyprávění. U paty kříže se ozve jeho křik poraženého – spolu se zemětřesením a s jedinou kapkou vody padající z nebe na zem snad jako slza Otcova. Je třeba ocenit také skvělou kvalitu kamery, montáže, kostýmů (Maurizio Melle-notti) a scénografie (Francesco Frigeri).

Návrat k paradoxu kříže a Kristova poselství (blahoslavenství, odpuštění cizoložnici, eucharistie, láska k nepřátelům – okamžiky připomenuté během Kristova utrpení) může očistit naši víru, učinit ji „křesťanštější“, ne tak samozřejmou, zlevněnou, přislazenou, změkčilou a ochablou, jak bývá. Film nám staví před oči s ostentativní jistotou, bez clon, bez vysvětlování, drzost vlastní násilí a obtížnost být křesťany. Přivádí nás k pohoršení kříže, k tomu dřevu zbrocenému krví; ke kříži, který je Bo-

ží moudrostí, nezměrným znamením jeho lásky, jeho vítězství nad hříchem a smrtí. Na konci cítíme tíži onoho *scandalum crucis*, která se týká každého, počínaje Petrem. Ve filmu se Petr vrhá k Mariiným nohám s prosbou o odpuštění za svou trojnásobnou zradu. A jestli „potupa kříže je pokušením víry“, jak naspal Hilarius z Poitiers, a tato potupa byla naplněna až do dna, tím spíš tento film se pro nás stává spásonosným pokušením, kulturním skandálem. Je-li totiž jádrem křesťanství víra v tuto „tvář“ Boha vtěleného a ukřížovaného, Gibsonovy pašije jsou jádrem kinematografie, která odhaluje a zviditelňuje tuto tvář, s níž se pro příště máme upřímně konfrontovat, bez anatemat, polemik a beze strachu.“

Alexej II. se vyjádřil k preambuli evropské ústavy

[Johana Bronková](#)

Moskva. Pravoslavný patriarcha Alexej II. vyzval představenstvo Evropské unie, aby v preambuli ústavy byla zmíněna zvláštní role křesťanství v budování evropské kultury. Podrobnosti telefonuje z Moskvy korespondent polské sekce našeho rozhlasu, Wojciech Raiter:

„Vynechání této zmínky v dosavadních návrzích ústavy označil patriarcha Alexej II. za velké nedopatření a zdůraznil, že „v preambuli evropské konstituce by se mělo odrážet to, že křesťanská kultura byla základem evropské kultury. Nesmí se na to zapomínat,“ – zdůraznil patriarcha. Alexej II. zároveň připomněl, že v preambuli ruského zákona o náboženské svobodě je řeč o roli pravoslaví v historii a kultuře ruského národa

Výzvu na adresu představitelů Evropské Unie patriarcha vyslovil při předání ceny za významné výsledky v upevňování jednoty pravoslaví. Za rok 2003 se laureátkou ceny stala vedoucí stálého sekretariátu Francouzské Akademie Elen Carrer d' Ancos, Francouzka s ruskými a gruzínskými kořeny.“

Kardinál Sodano: ignorance křesťanských kořenů je známkou autodestrukce

[Johana Bronková](#)

Řím. „Společnost našeho kontinentu - ne Vatikán – usiluje o zanesení odkazu na křesťanské kořeny Evropy do budoucí evropské ústavy“ – uvedl včera kardinál Angelo Sodano ve svém projevu na fóru bankovní společnosti „*Circolo di Roma*“. Vatikánský státní sekretář připomněl, že 80% populace rozšířené Evropské Unie budou představovat křesťané. Pokud je v tomto dokumentu možné zmínit řeckořímské či osvícenské dědictví a naopak není možné připomenout dědictví křesťanské, je to známkou autodestrukce, uvedl kardinál Sodano. Zároveň vyjádřil naději, že Evropa schválí svou konstituci v probíhajícím půlroku Irského předsednictví.

Ještě dvě (před)vánoční ohlednutí

Výstava betlémů

Od září 2003 se v naší farnosti rozběhly dva kroužky pro děvčata. My – mladší děvčata (1.-5. třída) – kroužek zahajujeme modlitbou, potom něco vyrábíme (pro sebe nebo pro potěšení jiným), čteme knížky na pokračování a nakonec jdeme do katolického domu cvičit.

V adventu jsme si zajely do Poličky na výstavu betlémů. Protože nás bylo hodně nemocných, stačily nám na převoz dvě auta. Na výstavě jsme si koupily i malé dárečky pro naše blízké. Výstavu uspořádala poličská paní katechetka, ptala se nás také, co jsme to za kroužek? Po menším zaváhání jsme odpověděly: „No farní!“

Přikládáme fotku z našeho výletu.

Vánoční obcházení

aneb jak jsme poznávali Olešnici

Letos jsme na vánoce obcházeli Olešnici a to hned třikrát. Krátce před vánocemi probíhala návštěva nemocných. Kromě vánočního přání jsme zahráli nějakou koledu a předali drobný dárek. Nemocní byli velmi dojatí.

Zajímavý citát z této akce: „Přejeme pěkné vánoce a požehnané dárky“.

Na Štědrý den se chodilo znovu, a to s Betlémským světlem. Tentokrát už

bylo 28 dětí, kteří měli za úkol obejít celou Olešnici. Reakce lidí byly různé. Někteří nás už čekali. Jiným bylo třeba vysvětlit, oč vlastně jde. Někteří nemohli pochopit, že nechceme peníze. Našli se i takoví, kteří nás odmítli. Zajímavé citáty z této akce: „A co s tím máme dělat?“, „Můžete to sfouknout.“, „A to hned?“ nebo: „My na to nevěříme.“ nebo taky: „Kam bychom to dali, když nemáme betlém?“

Asi nejnáročnější byla Tříkrálová sbírka. V mrazivém odpoledni až do určitých hodin obcházeli čtyři skupiny dům od domu. Někteří sice po cestě odpadli, ale jejich místa byla rychle doplněna. Reakce lidí byla celkem dobrá.

Vybralo se 16.991 Kč. Pokud jsme se k někomu nedostali muže si nachystat peníze na příští rok.

Myslíme si, že trojí vánoční obchazení mělo smysl a že by se v něm mělo příští rok pokračovat.

ZA ÚČASTNÍKY : Renča, Maruška, Verča, Iva.

Pozn.: Autory výše uvedených citátů raději neuvádíme.

Výsledky výzkumu – část čtvrtá

V této části výsledků dotazníkového výzkumu se zaměříme na individuální kontakty mezi farářem a farníky. Druhým tématem jsou návštěvy kněze v rodinách.

Otázky jsou uvedeny shodně s dotazníky a čísla za odpověďmi uvádějí, kolikrát byla daná odpověď zvolena. Na konci otázky je *kurzívou* uveden názor o. Romana k dané záležitosti.

Krátce popište Váš názor na individuální duchovní vedení (resp. doprovázení).

V tomto bodě bylo velmi široké spektrum odpovědí. Mnoho z respondentů považuje tuto možnost kontaktu za potřebnou a důležitou, avšak neuskutečnitelnou. A to z důvodu, že kněz nemá dost času na to, aby se mohl každému věnovat. Víceméně všichni však možnost individuálního kontaktu s knězem považují za vhodnou.

O. Roman považuje možnost individuálního duchovního vedení za důležitou. Této formy kontaktu využívá hlavně souvislosti se svátostmi a při uvádění do křesťanského života.

Měl by kněz vyzývat věřící k duchovním rozhovorům?

ano - 33

ne - 7

O. Roman vidí v tomto vybízení jistá rizika. Jedním z nich se, že každý kněz, ať chce či ne, myslí a jedná v duchu své spirituality. O možnosti duchovních rozhovorů potažmo doprovázení by se však mělo kázat a mluvit.

Zájem o duchovní vedení či rozhovory s knězem máte (nepočítaje zpověď):

žádný - 0

malý - 17

velký - 20

O. Roman zájem farníků o duchovní rozhovory v době mezi příchodem do Olešnice a vyplňováním dotazníku nezaznamenal. Jedním z důvodů by podle něj mohlo být, že farníci měli obavu, zda zase hned neodejde.

Během uplynulého roku jste s knězem měl/a duchovní rozhovor: (nepočítaje zpověď)

ani jednou - 30

jednou až třikrát - 11

čtyřikrát až osmkrát - 1

víc jak osmkrát - 0

Myslíte si, že dochází k tomu, že by věřící rádi hovořili s knězem, ale z nějakého důvodu tak neučiní?

a) ano - 34

b) ne - 5

Celkem 19 respondentů považuje ostych za faktor, jež nejvíce brání v kontaktu

s knězem. Následuje pocíťovaný nedostatek času faráře (5), nedostatek odvahy (5), nevyhovující kněz (4) a nedůvěra (1).

Úcta ke kněžství, stud a „dostání se do řečí“ – to jsou faktory, které podle o. Romana stojí v komunikaci mezi věřícími a ním. V každém případě o. Roman uvedl, že má zájem se s farníky individuálně setkávat.

Při jednotlivých setkáních se dost hovoří o postojích církve, či věroučných otázkách. Méně již o osobních záležitostech a v nejmenší míře je zastoupeno duchovní vedení, resp. doprovázení.

Stalo se vám někdy, že byste rádi hovořili s knězem, ale z nějakého důvodu jste tak neučinili?

ano - 20

ne - 17

Pastorační návštěvy kněze v rodinách považujete za:

a) za významnou součást duchovní správy - 20

b) za užitečný doplněk - 23

c) za ztrátu času - 0

Pastorační návštěvy v rodinách považuje o. Roman za velmi významnou součást duchovní správy. Je to však opět spojeno s některými problémy. Jedním z nich je realizování tzv. „rodinného kněze“, tj. že se kněz fixuje na jednu určitou rodinu, nebo má okruh „svých“ rodin. To pak ve farnosti způsobuje např. pocit nespravedlnosti, či vydělení. O. Roman je návštěvám rodin otevřen. „Pokud budu pozván, rád přijdu. Pokud jsem tam ovšem nebyl už mockrát.“

Podle vašeho názoru kněz tyto pastorační návštěvy:

koná pravidelně a systematicky - 7

koná pravidelně, jak to zrovna vyjde - 8

chtěl by konat, ale pro vytíženost na ně nemá čas - 21

nekoná, protože nechce - 4

Chcete, aby k vám kněz chodil?

určitě ano - 9

spíše ano - 15

Nevím - 12

spíše ne - 4

určitě ne - 0

O. Roman zvolil odpověď c) nevím.

Příště budou tématem mimoliturgické aktivity ve farnosti.

Jožin Soukal

Kolo štěstí?

Možná jste si všimli, že nám v kostele pod kazatelnu něco přibylo. Není to však kolo štěstí, jak to kdosi pojmenoval. Pokusím se Vám objasnit smysl tohoto dílka a také jej trochu popsat. Ono totiž z těch zadních lavic, kam většina věřících sedá, je dost špatně vidět. Snad tím také i probudím Vaši zvědavost.

Na poradě katechetů a o. Romana se hovořilo o posilování vztahu dětí ke své farnosti. Při tom padl nápad namalovat naši farnost a tento výtvar umístit tak, aby její děti měly často před očima. Při tom by mohly vnímat vše, co k farnosti patří. Tedy nejen kostel či fara, ale také škola, radnice, mlékárna, hřiště či naše obydlí. Patří sem také tajemné společenství se spoustou andělů, světců, Pannou Marií a živým Bohem. Tajemné spojení světa viditelného s neviditelným, přirozena s nadpřirozenem, časnosti s věčností. To vše bylo třeba ztvárnit pro děti přístupným způsobem. Až jsem se zalekl všech těchto požadavků.

Výtvarného zpracování námětu se zhostila Petra Bílková. I když nebylo možné na omezeném prostoru zachytit všechny vesnice farnosti, přesto výsledek předčil naše očekávání. Chtěl bych jménem katechetů touto cestou poděkovat jí i všem dalším, kteří se na díle podíleli. Zkuste si najít chvilku a v klidu si vše prohlédnout. Možná by také neškodilo trochu se při tom i zamyslet.

Nová učební pomůcka je umístěna při nedělních katechezích v sakristii, jinak bývá pod kazatelnu. Nad ní visí obraz Božího Milosrdenství. I to je doufám důvod k zamyšlení.

Jan Novotný

Pochod pro život 2004

Také letos byl zahájen mši svatou, kterou sloužil otec biskup Dominik Duka v chrámu Panny Marie pod Týnem.

V průvodu jsem zaslechla odpověď jednoho studenta novináře : „ Ženy - matky by tímto zákonem diskriminovány nebyly, ale dítěti možnost rozhodnutí vůbec nedáme a ono by zcela určitě volilo život !“

U sochy svatého Václava se vystřídalo několik řečníků. Zaujal mě postřeh bývalého poslance Marka Bendy, že v naší společnosti věnujeme větší péči vajíčkům, ohrožených ptáků než životu počatých dětí...

Letošního ročníku POCHODU PRO ŽIVOT se zúčastnilo rekordní množství účastníků. Také naše farnost byla zastoupena alespoň dvěma rodinami. Věřím, že požadavky Hnutí Pro život ČR budou časem vyslyšeny, a že dětem dáme šanci žít.

M. Adamcová

Farní tábor 2004

Letošní letní tábor se již tradičně uskuteční nedaleko obce Bohousová v podhůří Orlických hor.. Jde o tábořiště v krásném prostředí u Divoké Orlice. Přebývat se opět bude v tee-pee a vařit v polní kuchyni.

Protože nejde o naše tábořiště a většinu vybavení si musíme půjčit, jsme velmi omezeni ve volbě termínu tábora. Nakonec byl zvolen termín na přelomu prázdnin: 24.července – 7.srpna (plus mínus nějaký den).

Loňský rok jsme na tábor vzali také děti, které již měli za sebou 1. třídu. Ukázalo se, že děti tento jeden týden (jely na kratší dobu než starší) výborně zvládly. Proto bychom na tuto dobrou zkušenost chtěli navázat a děti ve věku 1. až 4. třídy budou moci jet na tábor v druhé části tábora (cca 31.červenec – 7. srpna). Tábor je určen pro děti navštěvující základní školu.

Starším dětem a mládeži ve věku 15 – 25 let nabízíme možnost zúčastnit se tzv. Roveriády. Jde o letní akci, jež je pořádána mladými převážně z jedovnické farnosti. Tato akce je realizována ve stylu letního tábora. Oproti farnímu táboru však může mladým nabídnout daleko více zajímavých a podnětnějších zážitků, což je dáno tím, že tábor je přeci jenom pro jinou věkovou skupinu. Mnohé vedoucí osobně známe, a proto můžeme tuto akci vřele doporučit. Bude se konat v termínu 8.-15.srpna 2004. Plakát s informacemi bude v kostele.

Jako každý rok je však pro realizaci tábora potřeba mnoho sil. Speciálně bychom chtěli již nyní dát na vědomí náš každoroční problém týkající se obtížného shánění kuchařek či kuchařů na táboře. Pokud byste tedy měli v daném období čas (bohatě by stačil týden), prosím ozvěte se nám.

Přihlášky na tábor budou v nejbližší době k dispozici v kostele na obvyklém místě.

Za vaši nejen hmotnou podporu děkují a na letošní tábor se těší za všechny táborové vedoucí Jožin Soukal (e-mail: brasky@seznam.cz, tel:777 649 775)

Skauti na táboře měli příležitost projevit křesťanskou štědrost.

Svátosti

Ve farním chrámě sv. Vavřince byli pokřtěni:

6.3. 2004 Anna Marie Jílková, narozená 21.12. 2003 v Boskovicích

21.3. 2004 Tomáš Marek Peterka, narozený 1.2. 2004 v Boskovicích

Na poslední cestě jsme vyprovodili:

21.2. 2004 paní Martu Prášilovou, roz. Kulíškovou * 12.4. 1912

28.2. 2004 pana Miroslava Motyčku * 20.2. 1922

13.3. 2004 paní Marii Sedlákovou, roz. Sperátová * 3.8. 1920

Bohoslužby ve Svatém týdnu

Květná neděle – 7.45 a 10.45 začínají bohoslužby u kříže na hřbitově. Po svěcení ratolestí jdeme průvodem do farního chrámu sv. Vavřince.

Pondělí sv. týdne – 18.30 mše svatá

Úterý sv. týdne – 17.00 mše svatá zaměřená na děti

Zelený čtvrtek – 18.30 mše na památku Večeře Páně; po mši svaté přeneseme Nejsvětější svátost průvodem do kostela sv. Mikuláše. Zde vykonáme společnou pobožnost k uctění Ježíšova utrpení v Getsemanech. Po skončení pobožnosti bude Nejsvětější svátost vystavena k soukromé adoraci od **21.30** hod .

Velký pátek – kostel bude otevřený od **14.00** hod k soukromé modlitbě. V **15.00** Křížová cesta dětí pro děti a rodiče s dětmi. **Kostel i poté zůstane otevřený k soukromé modlitbě.** Velkopáteční obřady začnou v **18.30** hod

Bílá sobota – v tento den neslavíme žádnou liturgii. Celý den je ve znamení ticha a rozjímání nad „smrtí Boha“. **Kostel bude otevřený od 10.00 hod k celodenní adoraci.** U Božího hrobu bude list, na kterém bude celý den rozdělený do půlhodinových intervalů až do **21.00** hod. Aby mohla být Nejsv. Svátost vystavena k celodenní adoraci je třeba, aby stále někdo konal adoraci. **Prosím zapisujte se tak, aby ani jedna půlhodina nezůstala neobsazena.** Obřady Velikonoční vigilie začínají ve **22.00** hod svěcením ohně a velikonoční svíce na obvyklém místě před kostelem.

Nedělní Slavnost Zmrtvýchvstání Páně se konají jako obvykle v **8.00** a v **11.00** hod. Při každé mši svaté budou svěceny pokrmy. Odpoledne ve **14.00** hod zakončíme svatý týden **svátostným požehnáním a TeDeem.**